

۱۰فرهنگ ادبیات وهنر

راش

اکران منصور در نماز جمعه

براساس اعلام ستاد نماز جمعه تهران، نماز جمعهٔ این هفته تهران در مصلاي بزرگ امام خميني (ره) تهران اقامه و در پايان نيز فيلم سينمايي «منصور» براي نمازگزاران اكران می‌شود.

مهر این خبر را منتشر کرد و نوشت:
فيلم منصور به کارگردانی و نویسندگی سیاوش سرمدی و تهیه‌کنندگی جلیل شعبانی محصول سال ۱۳۹۸ است. این فیلم در سی و نهمین دوره جشنواره فیلم فجر حضور داشت و روایتگر بخشی از داستان زندگی شهید منصور ستاری و طراحی و تولید نخستین جنگنده کاملاً ایرانی است که در آن بخش‌های ناگفته از هشت سال دفاع مقدس نیز روایت می‌شود.

صحنه

زندگی سردار سلیمانی در تئاتر

مدیر مرکز هنرهای نمایشی حوزه هنری در آستانه سومین جشنواره سراسری تئاتر سردار آسمانی که با هدف پاسداشت شهیدحاج قاسم سلیمانی برگزار می‌شود، با مهر گفت‌وگو و تصریح کرد: کارکردن برای شخصیت بزرگی مانند حاج‌قاسم سلیمانی برای هنرمندان افتخار است اما برخی رست روشنفکرمانه می‌گیرند و دوست ندارند درباره او کار کنند.

کوروش زارعی، مدیر مرکز هنرهای نمایشی حوزه هنری در گفت‌وگو با مهر با اشاره به لزوم کار کردن درباره زندگی و منش حاج‌قاسم سلیمانی و همچنین پرداختن به رشادت‌های او در جشنواره تئاتر «سردار آسمانی» گفت: تئاتر، هنری مرتبط و زنده با مخاطب است زیرا هم به لحاظ حسی و عاطفی و هم اندیشه‌ای می‌تواند روی مخاطب تأثیر ویژه و مستقیم بگذارد. رشادت‌ها، ایثارگری‌ها و فعالیت‌های شخصیت بزرگی مثل حاج‌قاسم سلیمانی در ایران و منطقه به خوبی از طریق نمایش و هنر تئاتر می‌توانند منتقل شود.

مدیرکل هنرهای نمایشی حوزه هنری یادآور شد: مردم تقریباً فقط وجهه نظامی زندگی حاج‌قاسم را می‌شناسند اما وجوه زیادی از زندگی و شخصیت حاج‌قاسم هست که قابلیت نمایش دارد و هنرمندان می‌توانند به آن بپردازند.

زارعی ادامه داد: ببینید در کشورهای دیگر برای قهرمانان‌شان چه می‌کنند؛ از کشته‌های جنگ جهانی اول و دوم گرفته تا برای سربازانی که در دفاع از وطن جان خود را از دست دادند، چه فیلم‌ها و سریال‌ها و افتخاراتی خلق می‌کنند اما این نوع رُست روشنفکرمانه‌گاه بر عده‌ای غالب می‌شود. کدام روشنفکری از این‌که برای قهرمان ملی خود کار نکند، امتناع می‌کند؟ سومین جشنواره سراسری تئاتر سردار آسمانی به همت انجمن تئاتر انقلاب و دفاع مقدس بنیاد فرهنگی روایت فتح و اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان کرمان با دبیری سیدوحید فخرموسوی دی ماه امسال در کرمان برگزار خواهد شد.

وداع

درگذشت هنرمند جوان

ماکان نیک‌بین از نوازندگان و آهنگسازان جوان موسیقی کشورمان دیروز بر اثر ایست‌قلبی دارفانی را وداع گفت. نیک‌بین نوازنده، مدرس پیانو و آهنگساز جوان سال ۱۳۶۴ در تهران متولد و فراگیری موسیقی را از ۱۵ سالگی با ساز پیانو تحت‌نظر رضا مشایخی آغاز کرد. نیک‌بین سال ۱۳۸۳ وارد دانشگاه هنر شد و در رشته نوازندگی پیانو تحصیلات خود را ادامه داد. او در محضر هنرمندانی همچون گاکپک بابایان، رافائل میناسکانیان و تامارا دولیتزه و در مقطعی کوتاه دلبر حکیم‌آوا دوره‌های نوازندگی پیانو را گذراند. نیک‌بین تحصیلات موسیقی خود را در مقطع کارشناسی‌ارشد ادامه داد‌اما پس از یک‌سال از ادامه تحصیل انصراف داد.

«جهان در دستان من» منتشر شد

نخستین مجموعه آثار وحید پویان، آهنگساز و نوازنده فلامنکو با عنوان «جهان در دستان من» پیش‌روی شنودگان قرار گرفت. این آلبوم شامل شش قطعه در قالب موسیقی پاپ فلامنکو است که توسط موسسه نوای آسائیر از طریق وب‌سایت‌های معتبر موسیقی و پلتفرم‌های بین‌المللی در دسترس علاقه‌مندان قرار گرفته است.

در کمین چهلمین سیمرغ

کارگردان‌های سرشناس و فیلم‌های مهمی

برای حضور در چهلمین جشنواره فیلم فجر اعلام آمادگی کرده‌اند

علی‌رستگار

سینما

امیدواریم فیلمسازان حاضر در جشنواره هم در حد و اندازه نام و استاندادهای خودشان ظاهر شوند تا این تثبیت موقعیت سینما، شکل دلپذیرتری داشته باشد. ممکن است مسوولان جشنواره فیلم فجر امسال هم همچون سال گذشته، فهرست متقاضیان چهلمین دوره این رویداد را به صورت رسمی منتشر و اطلاع‌رسانی کنند اما ما عاالتاً با توجه به اخبار تولید فیلم‌ها در این چند ماه اخیر، گمانه‌زنی خودمان از برخی فیلم‌ها و فیلمسازان احتمالی حاضر در فجر پیش‌رو را با شما به اشتراک می‌گذاریم.

دست‌پر فارابی

بنیاد سینمایی فارابی سهم مهمی در تولیدات سالانه سینمای ایران دارد، بنابراین عجیب نیست که این سهم در جشنواره فیلم فجر هم نمود داشته باشد، آن هم با شعار و رویکرد «**خانواده، اخلاق و امید**».

فارابی به ویژه امسال تولیداتی دارد که دست‌کم می‌توان چهار فیلم آن را شاخص دانست که شانس بالایی برای رقابت و حتی برگزیده‌شدن در برخی بخش‌های جشنواره دارند؛ دسته دختران، نگهبان شب، بدون قرار قبلی و خط نجات. در این میان، فیلم دفاع مقدسی دسته دختران به کارگردانی منیر قیدی و تهیه‌کنندگی محمدرضا منصوری که محصول مشترک بنیاد سینمایی فارابی و سازمان سینمایی سوره حوزه هنری است، نهنه‌ها در میان آثار فارابی جزو شاخص‌ها محسوب می‌شود، بلکه

حتی با توجه به نگاه و اولویت‌های دولت سیزدهم از حالا می‌توان پیش‌بینی اتفاقات خوبی حتی سیمرغ بلورین بهترین فیلم را برای آن داشت! آنچه به جز سوژه و موضوع ایثار و مقاومت ۳۴ روزه

گروهی از زنان و دختران در خرمشهر، این گمانه‌زنی را تقویت می‌کند، سابقه خوب منیر قیدی در فیلم اولش ویلایی‌ها است. بنابراین خیال مخاطب تاحد زیادی از کیفیت و استاندارد و ساختار اثر هم راحت است. به جز این،

بررسی نقش هویت‌ساز زبان فارسی در گفت‌وگو با دکتر علی‌اصغر سلطانی

زبان‌های محلی و منطقه‌ای را در هویت ملی ببینیم

تحلیل‌گران براین عقیده‌اند که زبان و هویت، دو جزء لاینفک در ایجاد زیربناهای جوامع مختلف بشری هستند؛ بدان معنی که زبان همواره تأثیر غیرقابل انکاری در شکل‌گیری و بیان هویت جوامع داشته است و دارد.

جامعه‌شناسان هویت را فرآیند پاسخگویی آگاهانه فرد به مجموعه‌ای از پرسش‌ها درباره خود و احساسی می‌دانند که فرد در جامعه به آن دست می‌یابد تا بکلیه پر اشتراک‌ها یا تفاوت‌هایی که با گروه‌های دیگر دارد، به درک احساس هویت مستقل برسد.

در سرزمین پهناور ایران نیز همواره وبه واسطه تنوع بالای قومیت‌ها و فرهنگ‌ها شکل‌گیری هویت ملی و قومی با زبان پیوندی ناگسستنی و نامحدود داشته است. بر همین اساس در خصوص زبان فارسی و نقش هویت‌سازش و جایگاه دیگر زبان‌های منطقه‌ای و محلی کشور در خلق هویت ملی با دکتر علی‌اصغر سلطانی، زبان‌شناس و پژوهشگر حوزه تحلیل گفتمان و نشانه‌شناسی در مسائل ایران، گفت‌وگویی کرده‌ایم که مشروح آن را در ادامه می‌خوانید.

می‌خواهیم بدانیم از نگاه یک زبان‌شناس این‌که گفته می‌شود «زبان فارسی بخشی از هویت ملی ماست»، دقیقاً به چه معناست؟

این مقوله جای بحث زیادی دارد. اعتقاد بنده این است که چون زبان فارسی زبان رسمی کشور ماست، بدون شک باید حفظش کرد و تا حدی که امکان دارد از هجوم واژه‌های بیگانه به آن جلوگیری کنیم اما حقیقتاً از یک حدی به بعد شاید نتوانیم مانع هجوم این واژه‌ها شویم. بخش عمده‌ای از فرهنگ، ادبیات و تاریخ ما به زبان فارسی نوشته شده و باید حفظ شود اما در این بین مشکلی وجود دارد و آن این‌که در تعریف هویت ملی و پاسخ به این‌که «من چه کسی هستم»، تلاش کنیم «ایرانی بودن» را صرفاً به «فارسی حرف‌زدن» پیوند بزنیم بدان معنی که «من چون فارسی صحبت می‌کنم، ایرانی‌ام». این نگاه قطعاً مشکل‌ساز می‌شود چون هویت امری سیال و لغزنده است و نمی‌توان تعریفی خشک، ثابت، واحد و مشخص را بر آن تحمیل کرد. هویت به عناصر متعدد فرهنگی، اجتماعی و سیاسی وابسته است. عناصر متعدد هویتی داریم که یکی از آنها زبان است اما من معتقدم زبان فارسی را بیشتر باید زبان رسمی ایرانیان بنامیم، نه زبان ملی.

ایران کشوری چند فرهنگی است و این‌جای خوشحالی دارد که قومیت‌ها و زبان‌های مختلفی در کشور وجود دارند اما بحث این است که وقتی ما صرفاً فارسی را به هویت پیوند می‌زنیم، پاسخ‌مان به آنها یکی که به زبان بلوچی صحبت می‌کنند، آنها یکی که در جنوب کشور عرب‌زبان هستند یا کرد زبانان، ترک زبانان و… چیست و تکلیف این گروه‌ها چه می‌شود؟

در متون کتاب‌های درسی ما مخصوصاً کتاب‌های جامعه‌شناسی، ادبیات و تاریخ تلاش می‌شود هویت ایرانی را به شکلی تعریف کنند که وقتی همین کتاب مثلاً به استان سیستان و بلوچستان می‌رود دانش‌آموزان اصلاً درس

خواب کودکان شهدا را نقاشی می‌کنم

جشن تولد ۸۴ سالگی علی‌اکبر صادقی در خانه هنرمندان ایران با حضور خانواده، دوستان، طرفداران، هنرمندان و برخی از مسؤولان برگزار شد. روابط‌عمومی خانه هنرمندان خبر داد صادقی بعد از نمایش فیلم مستند استاد که درباره زندگی و آثارش ساخته شده، تاکید کرد: عاشق ایران هستم و خواب کودکانی را نقاشی می‌کنم که پدرانشان در راه آزادی ایران شهید شده‌اند.

اوج هم حاضر است

طبق شنیده‌ها، سازمان هنری- رسانه‌ای اوج این روزها فیلم منصور را در اکران عمومی دارد. با سه چهار فیلم متقاضی حضور در چهلمین جشنواره فیلم فجر است. درباره برخی از این آثار به زودی اطلاع‌رسانی می‌شود اما عاالتاً می‌توان با قطعیت بیشتری از حضور دو فیلم برای شرکت در فجر پیش رو نام برد. اول فیلم دفاع مقدسی کارو به کارگردانی احمد مرادپور و تهیه‌کنندگی حسین صابری است که یکی دو سالی پشت دروازه جشنواره مانده اما اگر اتفاق خاصی رخ ندهد، بالاخره از این فیلم در چهلمین دوره جشنواره فیلم فجر رونمایی می‌شود.

از بازی مریلا زارعی در نقش مادری کرمانشاهی که مخالف حضور پسر نوجوان ۱۶ ساله‌اش در جبهه است، به عنوان برگ برنده فیلم نام می‌برند. زارعی پیشتر در فیلم‌هایی چون شیار ۱۴۳ و چ، شکل‌های متفاوتی از نسبت زنان با جبهه و جنگ را به زیبایی به تصویر کشیده بود. کارنامه درخشان مرادپور و

ساخت آثاری چون سجاده آتش و رقص پرواز هم در زمینه دفاع مقدس، می‌تواند اطمینان خاطر مخاطبان برای تماشای فیلم خوب کارو را افزایش دهد. انیمیشن سینمایی پسر دلفینی به کارگردانی محمد خیراندیش و تهیه‌کنندگی محمدامین همدانی هم از محصولات سازمان اوج است که می‌توانست سال گذشته در فجر حاضر باشد، اما چون بخشی برای حضور آثار پویانمایی وجود نداشت، احتمالاً امسال در جشنواره فجر حاضر باشد. قصه این فیلم انیمیشن، درباره سقوط یک هواپیما در دریا و نجات یک نوزاد توسط یک دلفین و مادرش است.

و... را پیش ببرند. اما ترجیح این است که امکانی فراهم شود که در کنار زبان فارسی، بخشی یا درسی هم برای زبان قومی و منطقه‌ای خود داشته باشند.

در مجموع حذف زبان فارسی از مدارس، اقدامی عملی و اصولی نیست.

غیرفارسی‌زبان غیرقابل انکار است چرا که به عینه شاه‌هدیم که اغلب والدین از بدو امر آموزش زبان‌های رایج در مناطق را در اولویت قرار نمی‌دهند.

بله، متأسفانه رسانه‌ها و اخیراً هم فضای مجازی به شدت و به طور غیرمستقیم در حال از بین بردن فرهنگ‌های محلی هستند. بنده مازندرانی هستم و در کودکی با من با همین زبان مادری صحبت شده همان‌طور که در گذشته با کودک تُرک، کرد، بلوچ و عرب و... به زبان مادری‌اش صحبت می‌شد. بعدها وقتی به مدرسه رفیقیم زبان فارسی را هم آموخیم و امروز مشکلی در صحبت‌کردن محلی فارسی نداریم. متأسفانه امروزه، والدین یک کودک بلوچ یا تُرک یا کرد با زبان فارسی نمی‌کنند اگر فرزندشان فارسی را از ابتدا نیاموزد، پیشرفت نمی‌کند و در جامعه پذیرفته نمی‌شود، آنها سعی می‌کنند کودک را از ابتدا با زبان فارسی آشنا کنند اما این امر در درازمدت آسیب‌های فرهنگی زیادی به همراه دارد و فرهنگ‌های غنی چند هزار ساله را به تدریج از بین می‌برد. پس این بعد از آموزش زبان به خانواده‌ها مربوط است و نه لزوماً به دولت و نظام آموزش و پرورش. به عقیده من کودکان حداقل باید دو زبانه باشند و در منزل با زبان‌های محلی ارتباط برقرار کنند چون فارسی را در مدرسه به خوبی خواهند آموخت.

با این توضیحات اگر زبان را بخش جدایی‌ناپذیر هویت بدانیم، جامع‌ترین تعریف برای هویت ایرانی چیست؟

نگاه ما به هویت ایرانی نباید خشک و ثابت و محدود به عوامل باشد، بلکه باید هر قومیتی به ایرانی‌بودنش و زبان قومیتی و محلی‌اش مفتخر باشد. حقیقتاً به واسطه سیال بودن هویت نمی‌توان تعریفی واضح و دقیق از آن ارائه داد و گفت همه ایرانیان باید خود را با این چارچوب تعریف کنند اما به‌طور کلی اگر نگاهی به پیشینه تاریخی کشور داشته باشیم، بخشی از هویت ما به اندیشه‌های ایران باستان برمی‌گردد، بخشی هم به دوران اسلامی؛ پس هویت ایرانی ترکیبی است از عناصر اسلامی و ایرانی. بعدها در دوران مدرن هم اندیشه‌های گوناگون و رنگارنگ این دوران از مشروطه به این سو هم میان آمد. بنابراین ممکن است برخی خود را با این اندیشه‌ها تعریف کنند. تعریف هویت ایرانی شاید از فرد به فرد متفاوت باشد. در مجموع عناصری که به‌طور خاص در شکل‌دهی هویت ایرانی نقش دارند عبارتند از: ایرانیت (متأثر از ایران باستان)، اسلامیت، اندیشه‌های مدرن، لیبرالی و دموکراتیکی که از غرب آمده... تمام اینها یک جامعه را می‌سازد و نباید یک بُعد را بر دیگر ابعاد تحمیل کرد و گرنه مشکل‌ساز می‌شود.